

О. І. Локшина

ТЕНДЕНЦІЇ І ЯВИЩА У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР

У статті представлено політику ЄС у молодіжному секторі; охарактеризовано виклики глобального, регіонального та секторального характеру, які мають вплив на формування молодіжної політики в європейському просторі; розкрито ініціативи Брюсселя, покликані надавати підтримку молоді у побудові життя та кар'єри.

Ключові слова: молодіжна політика ЄС, виклики, ініціативи ЄС у молодіжному секторі.

Постановка проблеми та її актуальність. Молодь в Україні розглядається перспективною складовою сучасного українського суспільства, носієм змін, спрямованих на соціально-економічний прогрес держави. Нормативно-правовими актами – Декларацією «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» (1993), Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (1993) та ін. визначено загальні засади створення організаційних, соціально-економічних, політико-правових умов соціального становлення та розвитку молоді в Україні, основні напрями реалізації державної молодіжної політики в Україні [2].

Водночас, в умовах викликів, що супроводжують розбудову незалежної України, молодь, є однією з найменш захищених категорій суспільства, відкритою до зовнішніх та внутрішніх загроз. У Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016—2020 роки (2015) проблемами, які потребують розв'язання, названо: несистемний характер формування у молодих людей громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості; відсутність у молоді мотивів та навичок до самостійного отримання знань; низький рівень зайнятості молоді на ринку праці за обраною професією та практичних вмінь і навичок молодих фахівців; складність та тривалість переходу молоді від навчання до стабільної та задовільної роботи; повільні темпи розвитку підприємництва серед молоді; недостатнє використання інноваційного потенціалу молоді; низька якість

загальної середньої освіти молоді; рівень захворюваності та смертності молоді, слабка мотивація до дотримання молодими людьми здорового і безпечного способу життя, недостатній рівень знань та навичок молоді у галузі безпеки життєдіяльності; недостатнє набуття молодими людьми знань, умінь та навичок поза системою освіти з метою підвищення конкурентоспроможності молоді на ринку праці; низький рівень професійної орієнтації молоді; відсутність сталої тенденції до зниження рівня злочинності у молодіжному середовищі, насильства та системної роботи у сфері їх профілактики; низький рівень забезпечення молодих сімей житлом; низький рівень організації та культури молодіжного дозвілля; слабка інтегрованість української молоді у європейське та світове молодіжне співтовариство.

До об'єктивних причин виникнення зазначених проблем віднесено: відносно низький рівень соціально-економічного розвитку та обмежені матеріальні ресурси держави; негативний вплив на суспільство сили інерційного розвитку, пов'язаного із застарілими методами адміністративно-командного управління, тоталітарною ідеологією; нерозвиненість інститутів громадянського суспільства, відсутність механізму залучення молоді і творчого запозичення позитивного зарубіжного досвіду та узгодження національної молодіжної політики з молодіжною політикою ЄС.

До суб'єктивних – незадовільний рівень дотримання українським суспільством законодавства внаслідок низької політичної та правової культури; слабка координація і взаємодія органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства та роботодавців, профспілок, міжнародних організацій у галузі реалізації державної політики у молодіжній сфері; відсутність повноцінного механізму формування та реалізації державної політики у молодіжній сфері і налагодження зв'язку між управлінськими структурами і молодіжним середовищем; низький рівень поінформованості молоді про державну політику в молодіжній сфері [1].

У кордонах ЄС молодь також стикається з викликами різного характеру, що робить розвиток молодіжної політики пріоритетним напрямом діяльності Європейської Комісії, починаючи практично з часу формування цього

наддержавного утворення – Резолюцією Європейської Ради (2002) визначено засади європейського співробітництва у сфері молодіжної політики та окреслено напрями інтеграції аспектів щодо молоді в інші політики ЄС, а Європейський молодіжний пакт (2005) позиціонується один з інструментів досягнення Лісабонських завдань для підтримки розвитку молоді, забезпечення їх роботою [10]. Очевидно, що Брюсселем та державами-членами ЄС напрацьовано позитивний досвід розбудови молодіжного сектору в кордонах ЄС, що робить його дослідження актуальним для вітчизняної наукової спільноти і розробників молодіжної політики в Україні.

Аналіз наукових праць, присвячених проблемі дослідження. Проблемі молодіжних рухів в Україні на сучасному етапі, історичних коренів та етапів становлення, молодіжних проблем у контексті кардинальних трансформацій українського суспільства присвячено праці І. Бежа, О. Булавіна, В. Головенько, М. Гордієнко, В. Кириченко, О. Корнієвського, В. Липинського, Т. Окушко, Ж. Петрочко, О. Просіної та ін.

Метою статті є аналіз молодіжної політики ЄС у контексті глобальних, регіональних та секторальних викликів сучасності.

Виклад основного матеріалу дослідження. За даними Євростату у 2014 р. третина населення Європейського Союзу (ЄС) – близько 170 мільйонів – це діти та молодь у віці до 30 років, з них 15,6% складала вікову групу від 0-14 років та 17,7% – 15-29 років. Відслідковується виразна тенденція зменшення кількості дітей та молоді в Європейській Спільноті – якщо у 1994 р. частка цієї вікової групи становила 40,6%, то у 2014 р. – 33,3%, що про старіння населення ЄС з усіма політичними, економічними та соціальними наслідками [6].

Планетарні виклики, які безпосередньо впливають на молодь в ЄС – це глобалізація, яка крім економічних наслідків, призводить до формування багатокультурних суспільств, які виходять за рамки національних держав; індивідуалізації, що надає свободу індивідуумам будувати власне життя без обмежень такими факторами, як походження, сімейні традиції, гендерні відмінності; розвитку та розповсюдження ІКТ з відповідними наслідками [12, 1-4].

Серед викликів, з якими стикається молодь у кордонах ЄС, називаються, передусім, молодіжне безробіття або відсутність постійної роботи, як і недостатня інтегрованість молодих людей у громадське життя. Зокрема, у звіті «*Європейська молодь 2015*» Європейська Комісія (ЄК) наголошує на таких серйозних проблемах у молодіжному секторі, як маргіналізація на ринку праці, погіршення умов життя, зростання кількості перепон для соціальної інтеграції та участі у житті громад [4, 158].

Зокрема, внаслідок економічної кризи 2008 року Євростат зафіксував різке зростання молодіжного безробіття (вікова група 15-24 роки), починаючи з 15,1% у першому кварталі 2008 р., до 23,9% у першому кварталі 2013 р. з незначним зниженням (до 19,7%) наприкінці 2015 р. Тимчасова зайнятість також є набагато більш розповсюдженою серед молодих людей у віці від 15-24 та 25-59 років. Навіть якщо молода людина отримала освіту високого рівня, зайнятість більше не гарантується [7].

Також, спостерігається :

- збільшення кількості молодих людей, які рано кидають навчання в школі, у середньому до 15% у державах-членах ЄС;
- зростання кількості молодих людей, які є безробітними та/або не охоплені навчання чи професійною підготовкою (англ. мовою застосовується термін «*neither in employment nor education or training (NEET)*»), особливо це стосується молоді з сімей з низькими доходами;
- зростання частки молодих людей, які перебувають під серйозним ризиком соціальної ізоляції та бідності;
- безробіття, зубожіння, неадекватність житлових умов значно підвищують ризик проблем психічного здоров'я, таких як депресія, зловживання алкоголем, наркотичної залежності, самогубства [4].

У дослідженні Євробарометра «*Європейська молодь 2016*» відзначається, що 57% молоді в ЄС висловили почуття, що молодь в їхніх країнах відноситься до маргіналізованих прошарків населення з огляду на виключення з економічного та соціального життя [8].

В умовах серйозних викликів Брюссель надає велику увагу розбудові цілісної молодіжної політики задля підтримки молоді, створення умов для її повноцінної реалізації у сучасному житті. До 2001 р. діяльність європейських інституцій у молодіжній сфері зосереджувалася головним чином на реалізації спеціальних програм, таких як *«Молодь для Європи»*, започаткованої у 1988 р. з метою активізації міжнародних обмінів та мобільності серед молоді у державах-членах ЄС.

Маастрихтський договір розширив сферу застосування політики ЄС на молодіжний сектор у тому числі. Починаючи з 2001 р. молодіжна політика ЄС стала враховуватися при розробленні політик в інших секторах: освіті і професійній підготовці, зайнятості і соціальній інтеграції тощо з метою підвищення участі молоді у соціальному і політичному житті країн та Спільноти.

Програма *«Європа 2020»* є стратегією зростання ЄС на найближче десятиліття. Вона орієнтована на інновації, знаннєву економіку, зайнятість та соціальну інтеграцію. Ініціативи, які безпосередньо стосуються молоді в рамках Програми, це – *«Молодь у русі»*, яка пропонує заходи, спрямовані на підвищення рівня освіти та професійної підготовки молоді шляхом надання грантів на навчання в своїй чи іншій країні ЄС з метою підвищення рівня працевлаштування. Ініціатива – *«Порядок денний для нових навичок та робочих місць»* – спрямована на розроблення ефективних інструментів прогнозування потреб ринків праці у навичках та синхронізації освіти з цими потребами [5].

У 2009 р. Європейська Рада затвердила оновлену *Рамкову програму європейського співробітництва у молодіжному секторі (2010-2018)*, яка отримала назву *Молодіжна стратегія ЄС*. Її ключовими завданнями визначено:

- збільшення рівних можливостей для всіх молодих людей (15-29 років) для отримання освіти та виходу на ринок праці;
- сприяння активному громадянству, соціальній інтеграції та солідарності усієї молоді [3].

Молодіжна стратегія ЄС базується на комплексному підході, який охоплює такі вісім сфер політики, як освіта і професійне навчання, зайнятість та підприємництво, здоров'я та благополуччя, соціальна інтеграція, участь, культура і творчість, волонтерство, молодь та світ. Необхідно також наголосити на крос-секторальному характері зазначеної стратегії, що забезпечує цілісність її впливу.

Для відслідковування прогресу у реалізації молодіжної політики держав-членів та ЄС в цілому у зазначених сферах, ЄК запровадила такі індикатори [9]:

Таблиця 1.

Індикатори для моніторингу молодіжної політики в ЄС

Сфера молодіжної політики ЄС	Індикатор
Освіта і професійне навчання	Молодь, яка зарано кидає навчання Молодь, яка погано володіє навичками читання Молодь, яка погано володіє математичними навичками Молодь, яка погано володіє навичками з природознавства Навчальні досягнення молоді, яка отримує вищу освіту Молоді люди 20-24 років, які отримали принаймні середню освіту
Зайнятість та підприємництво	Рівень безробіття серед молоді Довгостроковий рівень безробіття серед молоді Самозайнята молодь Молоді люди, які мають на меті створити власний бізнес Молоді співробітники з тимчасовим контрактом
Здоров'я та благополуччя	Молоді люди, які скоюють самогубство Самостійне повідомлення про вживання наркотиків у минулому році
Соціальна інтеграція	Молоді люди у групі ризику, яка пов'язана із злиднями або виключенням з соціального життя Молоді люди у групі ризику, що пов'язана з бідністю Матеріальний показник депривації Молоді люди, що приживають у домогосподарствах з низькою інтенсивністю праці Молоді люди, медичні потреби яких не задовольняються

	Молоді люди не працюють, не навчаються чи не отримують професійну підготовку
Участь	Участь у міжнародних заходах з молодіжного співробітництва Молоді люди (18-30 років), які обираються до Європейського Парламенту Частка молодь, яка використовує Інтернет для взаємодії з державними органами влади Частка молоді, яка використовує Інтернет для отримання доступу до публікацій чи для публікації власних думок на веб-сайтах для обговорення громадянських та політичних питань Частка молоді, яка бере участь у виборах
Культура і творчість	Участь в художній самодіяльності Участь в культурних заходах Участь у спортивних клубах Участь у дозвіллі, членство в молодіжних організаціях Членство в організаціях з питань культури Молоді люди, що вивчають принаймні дві іноземні мови
Волонтерство	Участь молоді у волонтерській діяльності Молодь, яка займається волонтерством на благо місцевої громади Молоді люди, які працюють волонтерами за кордоном Формальне визнання участі у волонтерській діяльності
Молодь та світ	Участь у політичних, громадських та екологічних неурядових організаціях Участь в організаціях зі зміни клімату та глобального потепління Участь у правозахисних організаціях та організаціях для розвитку

Стратегія передбачає формування політики на основі фактичних даних; взаємне навчання; поширення результатів та моніторинг, регулярну звітність прогресу; структурований діалог з молоддю та молодіжними організаціями.

Інструментом реалізації Стратегії став Робочий план ЄС щодо молоді на 2016-2018 (2015), який базується на принципах наступності, крос-секторальної взаємодії, внеску до пріоритетних напрямів розвитку ЄС (безпеки, економічного та соціального розвитку) [11]. У Робочому плані заплановано співробітництво за такими напрямками:

- соціальне включення усіх молодих людей на засадах європейських цінностей;
- участь молоді у демократичному житті Європи;
- перехід від підлітковості до дорослого життя, інтеграція до ринку праці;
- підтримка здоров'я та благополуччя молоді включно з розумовим здоров'ям;
- протистояння викликам, що супроводжують еру ІКТ та створення можливостей для молоді для роботи і життя;
- протистояння викликам, що супроводжують міграційні процеси в ЄС.

Слід наголосити на цільовому характерові документу, у якому, окрім заходів для молоді у цілому, передбачено комплекс політик для молодих людей, які перебувають у групі ризику – юнаків і дівчат з ризиком маргіналізації, тих молодих людей, які є безробітними та/або не охоплені навчання чи професійною підготовкою (NEET), з іммігрантських сімей.

Серед ініціатив, започаткованих для реалізації Стратегії, слід назвати передусім *Еразмус +* – програму підтримки розбудови освіти, професійної підготовки, молодіжного сектору та спорту в Європі з бюджетом у розмірі 14,7 млрд. євро (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node_en).

Європейський Молодіжний Портал https://europa.eu/youth/eu_en, започаткований у 1991 р. та відновлений у 2013 р. в рамках Молодіжної стратегії, є багатомовним веб-сайтом для молодих людей в Європі, який надає доступ до європейської та національної інформації, пов'язаної з молоддю, включаючи освіту, зайнятість, участь, культуру, соціальну інтеграцію, здоров'я, мобільність і волонтерство.

Eurodesk <https://eurodesk.eu/> – європейська мережа інформаційних служб у країнах ЄС, яка надає доступ до інформації для молоді та тих, хто працює з ними. У кожній країні працюють національні філії, які надають відповідну підтримку молоді на місцях через формат Eurodesk Local Relays.

Європейська молодіжна платформа покликана покращувати умови праці молоді в кордонах ЄС, гарантуючи соціальний та законодавчий захист на європейському ринку праці.

Постійна увага до підтримки молоді сприяє активізації їхньої участі у громадському житті своїх країн та Європейської Спільноти. У дослідженні Євробарометра «*Європейська молодь 2016*» зазначається, що, більше половини молодих людей вважає, що голосування на виборах в органи ЄС є дуже важливим у сучасних умовах. 73 % опитаних відповідного засвідчили, що вони брали участь у політичних виборах протягом останніх трьох років, зазначається у звіті Європейської Комісії «*Участь молоді в демократичному житті 2013*» [8, 11].

У тому ж документі йдеться про активну участь молодих людей у різних організаціях: спортивних клубах (22%), організаціях, які працюють на благо місцевої громади (15%), організаціях з охорони довкілля (7%), організаціях із захисту прав людини (8%), інших неурядових організаціях (12%) [8, 6].

Висновки. Отже, в умовах викликів глобального, регіонального та секторального характеру, які мають вплив на сучасну молодь, ЄС ініціює та реалізує цілісну політику, спрямовану на надання підтримки у побудові молодими людьми успішної життєвої траєкторії. Ініціативи в рамках цієї політики мають довгостроковий характер, є системними, охоплюючи усі сектори (молодіжний, освітній, економічний, соціальний) та рівні (ЄС, національний, місцевий), характеризуються множинністю форм.

Вартим уваги також є аспект гнучкості, який передбачає адаптацію молодіжної політики до нових запитів та умов (регулярне оновлення молодіжної стратегії, започаткування нових форм та ініціатив).

Список використаних джерел

1. Кабінет Міністрів України. Розпорядження від 30 вересня 2015 р. № 1018-р. «Про схвалення Концепції державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248528402>. Дата звернення: 08.11.2017.
2. Міністерство юстиції України. Роз'яснення. Молодь: її права та соціальне становлення в сучасній Україні. 13.09.201. – Електронний ресурс. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0032323-12>. Дата звернення: 08.11.2017.
3. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. An EU Strategy for Youth – Investing and Empowering. A renewed open method of coordination to address youth challenges and opportunities. Електронний ресурс. – Brussels, 27.4.2009. – 24 p. – Режим

- доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009DC0200&from=EN>ю Дата звернення: 23.10.2017.
4. European Commission. EU Youth Report 2015. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016 — 285 p.
  5. European Commission. Europe 2020 Strategy. Електронний ресурс. Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro-0/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en. Дата звернення: 23.10.2017.
  6. European Commission. Eurostat. Statistics Expanded. Youth. Category: Young Population. Being young in Europe today – demographic trends. Електронний ресурс. Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_demographic_trends. Дата звернення: 23.10.2017.
  7. European Commission. Eurostat. Statistics Expanded. Youth. Category: Young Population. Being young in Europe today – executive summary. Електронний ресурс. Режим доступу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_executive_summary. Дата звернення: 23.10.2017.
  8. European Commission. Flash Eurobarometer 375. European Youth: Participation in Democratic Life. – EC: Brussels, May 2013. – 125 p.
  9. European Commission. Youth Monitor. Електронний ресурс. Режим доступу: https://ec.europa.eu/youth/dashboard_en. Дата звернення: 23.10.2017.
  10. European Council. Council Resolution of 27 November 2009 on a renewed framework for European cooperation in the youth field (2010-2018) /Official Journal of the European Union, 19.12.2009. – С 311/1 – С 311/11. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009G1219\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009G1219(01)&from=EN). Дата звернення: 08.11. 2017.
  11. European Council. Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on a European Union Work Plan for Youth for 2016-2018 (2015/C 417/01) /Official Journal of the European Union, 15.12.2015. – С 417/1 – С 417/9. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215(01)&from=EN). Дата звернення: 08.11. 2017.
  12. European Union, Council of Europe. Youth Partnership. Partnership between European Commission and Council of Europe in the Field of Youth. Analytical Paper on Youth Participation. – Brussels, 2014. – 9 p.

References

1. Kabinet Ministriv Ukrainy. Rozporyadzhennya vid 30 veresnya 2015 r. # 1018-r. «Pro skhvalennya Kontseptsiyi derzhavnoyi tsil'ovoyi sotsial'noyi prohramy «Molod' Ukrainy» na 2016-2020 roky. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248528402>. Data zvernennya: 08.11.2017.
2. Ministerstvo yustytisiy Ukrainy. Roz'yasnennya. Molod': yiyi prava ta sotsial'ne stanovlennya v suchasniy Ukraini.13.09.201. – Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0032323-12>. Data zvernennya: 08.11. 2017.
3. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. An EU Strategy for Youth – Investing and Empowering. A renewed open method of coordination to address youth challenges and opportunities. Elektronnyy resurs. – Brussels, 27.4.2009. – 24 p. – Rezhym dostupu: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52009DC0200&from=EN>. Data zvernennya: 23.10.2017.
4. European Commission. EU Youth Report 2015. – Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016 — 285 p.
5. European Commission. Europe 2020 Strategy. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: <https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro-0/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu->

[economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/framework/europe-2020-strategy_en](#). Data zvernennya: 23.10.2017.

6. European Commission. Eurostat. Statistics Expanded. Youth. Category: Young Population. Being young in Europe today – demographic trends. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_demographic_trends.. Data zvernennya: 23.10.2017.

7. European Commission. Eurostat. Statistics Expanded. Youth. Category: Young Population. Being young in Europe today – executive summary. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Being_young_in_Europe_today_-_executive_summary. Data zvernennya: 23.10.2017.

8. European Commission. Flash Eurobarometer 375. European Youth: Participation in Democratic Life. – EC: Brussels, May 2013. – 125 p.

9. European Commission. Youth Monitor. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: https://ec.europa.eu/youth/dashboard_en. Data zvernennya: 23.10.2017.

10. European Council. Council Resolution of 27 November 2009 on a renewed framework for European cooperation in the youth field (2010-2018) /Official Journal of the European Union, 19.12.2009. – C 311/1 – C 311/11. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009G1219\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009G1219(01)&from=EN). Data zvernennya: 08.11. 2017.

11. European Council. Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on a European Union Work Plan for Youth for 2016-2018 (2015/C 417/01) /Official Journal of the European Union, 15.12.2015. – C 417/1 – C 417/9. Elektronnyy resurs. Rezhym dostupu: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215(01)&from=EN). Data zvernennya: 08.11. 2017.

12. European Union, Council of Europe. Youth Partnership. Partnership between European Commission and Council of Europe in the Field of Youth. Analytical Paper on Youth Participation. – Brussels, 2014. – 9 p.

O.I. Lokshyna – Doctor of Science in Education, Professor, Head of the Comparative Education Department of the Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine (Kyiv)

TENDENCIES AND PHENOMENA IN THE YOUTH ENVIRONMENT: THE EUROPEAN DIMENSION

In the article the EU youth policy is presented; challenges of global, regional and sectoral character influencing the youth policy development within the European space are characterised; initiatives of Brussels aimed at youth's support to shape life and career are expanded.

Keywords: EU youth policy, challenges, EU youth sector initiatives.

Е.И. Локшина – доктор педагогических наук, профессор, заведующая отделом сравнительной педагогики Института педагогики НАПН Украины (Киев).

ТЕНДЕНЦИИ И ЯВЛЕНИЯ В МОЛОДЕЖНОЙ СРЕДЕ: ЕВРОПЕЙСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ

В представлена политика ЕС в молодежном секторе, охарактеризованы вызовы глобального, регионального и секторального характера, которые влияют на формирование молодежной политики в европейском пространстве; раскрыты инициативы Брюсселя, направленные на предоставление поддержки молодежи в построении жизни и карьеры.

Ключевые слова: молодежная политика ЕС, вызовы, инициативы ЕС в молодежном секторе.